

Investeringsplan og andre regnskapsmessige problemstillinger

Peter Olgyai og Morten Haugom

Økonomiseminar 2023

Agenda

- Investeringsplan
  - Gjennomgang av investeringsplan og funn
  - Veileder
- Omtale av avsetninger i årsrapporten
- Endringer i oppgjørspakken
- Ledelseskomentarer
- Pensjon
- Endringer i note 15 del II for 2023
- Mulige endringer i note 15 del II fra 2024
- Økonomisk situasjon
  - Avsetninger
  - Andre nøkkeltall

Gjennomgang av investeringsplanene - Krav til investeringsplan

Ifølge reglementet om avsetninger [F-05-20](#) er det et krav om at:

1. Investeringsplanen vedtas av styret i forbindelse med årsregnskapet
2. Investeringsplanen skal vise hva det skal investeres i
3. Investeringsplanen skal vise hvilket år det er planlagt å gjennomføre investeringen
4. Investeringsplanen skal vise hvilket beløp som er avsatt til den konkrete investeringen
5. Det som føres opp i investeringsplanen skal kunne balanseføres etter SRS 17

Departementet har i tillegg utarbeidet en [veileder](#) for utarbeidelse av investeringsplan. Ifølge veilederen skal:

1. investeringsplanen være et selvstendig dokument og ikke en del av f.eks. styrepapirer.
2. det skal være sporbarhet til note 15 del I og del III (egen kolonne hvor det vises).
3. investeringsplanen skal gi en kort tekstlig beskrivelse av investeringene.

Gjennomgang av investeringsplan

- Funnt:
  - 4 institusjoner hadde en investeringsplan iht reglementet
  - 1 institusjon hadde en investeringsplan iht reglement og veileder
    - Flere institusjoner kun med mindre avvik
  - Stor forskjell i innhold og form
- Departementet sendte epost til institusjonene med funnt i august

Investeringsplan - Veileder

- KD utarbeidet en veileder i desember 2022 etter ønske fra sektoren
  - Veilederen er publisert på regjeringen.no
- Tydeliggjort følgende:
  - Selvstendig dokument med dato for utarbeidelse og styregodkjenning
  - Sporbarhet med note 15
  - Investeringene kan være høyere enn beløpet i note 15
  - Kort tekstlig beskrivelse av investeringene
- I tildelingsbrevet for 2024 vil vi sette et krav om at veilederen skal benyttes fra og med årsregnskapet 2023
- Veilederen oppdateres ved behov
  - Innspill kan sendes til oss

Sporbarhet note 15

Investeringene planlegges gjennomført som følger, og alle midlene er avsatt i note 15 per 31.12.2022:

Prosjekt	2023	2024	Sum avsatt i	
			Sum	note 15
Oppgradering naturmuseet	5 230	0	5 230	5 230
Oppgradering forsknings- og læringsarealer	0	10 000	10 000	10 000
Nevrovitenskap	6 689	0	6 689	6 689
Studentkulturhus	10 000	0	10 000	10 000
Solceller campus Grimstad	2 000	2 000	4 000	4 000
Lokaler til batterisatsing	7 000	0	7 000	7 000
Supercomputere CAIR	8 081	0	8 081	8 081
Sum	39 000	12 000	51 000	51 000

Alle tall er oppgitt i hele tusen.

Fra UiA sin investeringsplan

Omtale av avsetninger i årsrapporten

- Krav i reglementet og tildelingsbrev om omtale i årsrapport:
  - Årsakene til avsetningene
  - Om størrelsen på avsetningene har påvirket måloppnåelsen
- 8 av 21 institusjoner hadde en tilfredsstillende omtale i årsrapport 2022
- Departementet ber om at institusjonene påser at de har omtalt dette i årsrapporten for 2023.
- Eksempel på en institusjon som tilfredsstilte kravet (OsloMet):

Avsetninger

Årsaken til universitetets avsetninger kan delvis forklares med lavere aktivitet enn planlagt kombinert med at OsloMet har forskningsinstitutter som hovedsakelig er eksterntfinansiert hvor det er behov for å bygge reserver til perioder med lavt tilfang av nye prosjekter.

Lavere aktivitet har til dels påvirket måloppnåelsen negativt, særlig knyttet til aktivitet som måtte utsettes på grunn av pandemien. Dette gjelder for eksempel forsinkelse blant doktorgradsstipendiater, og utsatt datainnsamling til forskning og internasjonalisering. På lang sikt er det så langt ikke noe som tyder på at dette påvirker den overordnede måloppnåelsen.

Det vises til årsregnskapets ledelseskomentarer, samt note 15, for videre informasjon om OsloMets avsetninger.

Endringer i oppgjørspakken i 2023

Endringer gjennomført i 1. og 2. tertial:

- Opplysningsnoter i oppgjørspakken
  - Note 20, 30, 31, 32, Spesialistutd UiO og UiB, Spesialistutd UiT og tabell 1-4
  - Disse notene skal være en del av oppgjørspakken som sendes DBH, men skal ikke tas med i det endelige regnskapet i årsrapporten.
- Bevilgningsoppstillingen
  - Endret til samlet tildeling fra samlet bevilgning, jf. R-115
  - Egen linje for tilbakebetaling av bevilgning i tidligere regnskapsår
- Prinsippnote SRS:
  - Tydeligere fremstilt at motsatt sammenstilling er hovedprinsipp
  - Oppdatert punktet om pensjoner i henhold til DFØs mal

Endringer i oppgjørspakken i 2023

Foreløpige endringer i årsoppgjørspakken:

- Bevilgningsoppstillingen: Linjen for tilbakebetaling av bevilgning i tidligere regnskapsår er flyttet til under oppstillingen i del I.
- Note 15 del II – Tilleggsopplysning om vesentlige fordringer
- Prinsippnote SRS: Endret tekst om nedskrivning av varige driftsmidler fra at de skal nedskrives ved bruksendring, til at de skal nedskrives ved endret anvendelse eller utnyttelse, jf. DFØs mal.
- **NB:** Institusjonene må tilpasse prinsippnoten til de faktiske realitetene. F. eks skal institusjonene omtale vurdering av dekomponering , jf. SRS 17 punkt 26, hvis de har store anleggsmidler som består av flere komponenter med ulik utnyttbar levetid.

Utklipp fra note 30

Virksomhet: (Skriv inn virksomhetens navn i denne ruten)			
Opplysningsnote - ikke en del av årsregnskapet som skal presenteres i del VI i årsrapporten			
Note 32 Datagrunnlaget for indikatorer i finansieringssystemet			
<i>Beløp i 1000 kroner</i>			
Indikator	31.08.2022	31.08.2022	Referanse
<i>Tilskudd fra EU</i>	0	0	N32.3
Tilskudd fra Norges forskningsråd - NFR	0	0	N32.20
Tilskudd fra regionale forskningsfond - RFF	0	0	N32.21
<i>Sum tilskudd fra NFR og RFF</i>	0	0	N32.2
Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)			
- diverse bidragsinntekter	0	0	N32.10
- tilskudd fra statlige etater	0	0	N32.12
- oppdragsinntekter	0	0	N32.13
<i>Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet</i>	0	0	N32.1

Ledelseskomentarer

- Økt fokus på kvaliteten på ledelseskomentarene
  - Bedre kvalitet på ledelseskomentarene
  - Fremdeles noen institusjoner med avvik
- Alle institusjonene skal følge minimumskravene i brev fra departementet
  1. Bekreftelse på at regnskapet gir et dekkende bilde og er avlagt iht til SRS og andre krav
  2. Vesentlige avvik mellom periodisert budsjett og regnskap, inkludert en omtale av den økonomiske driften
  3. Utvikling i avsetningene (note 15 del I og del III), størrelse på avsetningene (kr og %) og hva de planlegges brukt til. Institusjonene skal også omtale om avsetningene er på et hensiktsmessig nivå
  4. Gjennomførte investeringer og planlagte investeringer. Bør også nevne når siste investeringsplan ble styregodkjent.
  5. At RR er institusjonens revisor
- Kun **vesentlige forhold** skal omtales
- Lengde på ledelseskomentarene: Bør ikke overstige tre sider.

Pensjon

- Enkelte institusjoner hadde relativt store feil/avvik i avsetninger til skyldig pensjonspremie pr. 31.12.2022.
  - Dette skyldes antakelig forsinkelser i lønnsoppgjøret for 2022?
- Avvik i avsetningene for 2022 resultatføres i 2023
  - Dersom avvikene er vesentlige må det vurderes om dette er feil i tidligere års regnskap som skal regnskapsføres iht. SRS 3 *Prinsippendring, estimatendring og korrigerende av feil*

Pensjon

- Pensjonsavsetningen pr. 31.12.2023 bør baserer seg på estimatene fra SPK.
- For virksomheter som har utbetalt resultatet fra årets lønnsoppgjør på novemberlønn og innrapportert i lønns- og stillingsdata til SPK innen 27. november er det tilstrekkelig å bokføre SPKs faktura for 6. termin ved regnskapsavslutningen for 2023.
- Virksomheter som ikke rekker ovennevnte frister bør (kan) be om tilleggsfaktura fra SPK som estimerer resultatet av de lokale lønnsforhandlingene. Siste frist for å be om tilleggsfaktura er 8. desember 2023.
  - Virksomhetene som har behov for tilleggsfakturaen fordi de ikke har utbetalt resultatet av de lokale lønnsforhandlingene på novemberlønn, eller fordi de ikke har rapportert utbetalt novemberlønn som inkluderer resultatet av de lokale lønnsforhandlingene som del av lønns- og stillingsdata til SPK innen 27. november, må informere SPK om dette innen 8. desember.
- For nærmere informasjon, se DFØs hjemmeside - [Pensjon i årsregnskapet for 2023](#)

Endringer i note 15 del II for 2023

- Det er behov for å synliggjøre vesentlige fordringer knyttet til tilskudd og overføringer
- Dersom summen av alle fordringer i note 15 del II er vesentlige skal dette vises på ny linje
  - *Sum fordringer knyttet til tilskudd og overføringer*

Mulig endring i note 15 del II fra 2024

- Hvis fordringene i sum er vesentlige, skal summen av alle fordringer presenteres som en del av regnskapslinjen *andre fordringer* på eiendelssiden i balansen
  - Note 14 Andre fordringer
    - Ny linje *Fordringer knyttet til bidragsprosjekter*
- Skal fremdeles vises netto i note 15 del II, pga. tabell 1-3
  - Ny linje *Fordringer knyttet til bidragsprosjekter* under note 15 del II
- Bokføring «samlet sum» fra konto 218 (kredit) til konto 1570 Andre kortsiktige fordringer ved periodeavslutning (debet)
  - Bokføring kan reverseres i etterkommende periode
  - Gruppering av kontoer mot regnskapslinjer etter SRS
  - Statsregnskapet.no (P-rapport)

Økonomisk situasjon – Avsetninger 31.12.2022

Institusjon	Bevilgning	Avsetninger til andre formål		Avsetninger til investeringer		Totale avsetninger	
		Kr	%	Kr	%	Kr	%
HiMolde	316 662	23 512	7,4 %	89 334	28,2 %	112 847	35,6 %
HVO	419 701	20 985	5,0 %	84 212	20,1 %	105 197	25,1 %
NHH	583 299	29 165	5,0 %	69 391	11,9 %	98 556	16,9 %
NU	1 664 334	83 217	5,0 %	169 431	10,2 %	252 647	15,2 %
SH	100 454	448	0,4 %	13 499	13,4 %	13 947	13,9 %
HVL	2 245 669	110 473	4,9 %	190 641	8,5 %	301 115	13,4 %
HiØ	790 096	32 173	4,1 %	73 286	9,3 %	105 459	13,3 %
NMH	315 414	15 764	5,0 %	21 705	6,9 %	37 469	11,9 %
NTNU	7 356 024	349 170	4,7 %	441 960	6,0 %	791 131	10,8 %
OsloMet	2 813 059	87 465	3,1 %	215 261	7,7 %	302 726	10,8 %
HINN	1 367 559	58 996	4,3 %	86 600	6,3 %	145 596	10,6 %
USN	2 122 558	106 308	5,0 %	103 121	4,9 %	209 429	9,9 %
UiS	1 872 001	18 183	1,0 %	152 416	8,1 %	170 599	9,1 %
UiO	6 096 095	243 997	4,0 %	302 907	5,0 %	546 904	9,0 %
UiA	1 650 788	74 191	4,5 %	51 000	3,1 %	125 191	7,6 %
UiT	3 662 141	48 009	1,3 %	170 490	4,7 %	218 499	6,0 %
NMBU	1 467 203	9 205	0,6 %	44 011	3,0 %	53 216	3,6 %
UiB	4 006 597	39 694	1,0 %	26 285	0,7 %	65 979	1,6 %
KhiO	382 756	4 864	1,3 %	-	0,0 %	4 864	1,3 %
AHO	227 091	1 732	0,8 %	-	0,0 %	1 732	0,8 %
NIH	238 611	-8 584	-3,6 %	1 163	0,5 %	-7 421	-3,1 %
SUM	39 698 111	1 348 968	3,4 %	2 306 714	5,8 %	3 655 682	9,2 %

Økonomisk situasjon – Utvikling i totale avsetninger 31.12

Institusjon	Avsetninger 31.12.2020		Avsetninger 31.12.2021		Avsetninger 31.12.2022		
	Kr		Kr		Kr	%	Endring i kr
HiMolde	68 906		99 793		112 847	35,6 %	13 054
HVO	91 187		101 899		105 197	25,1 %	3 298
NHH	98 711		113 132		98 556	16,9 %	-14 576
NU	184 742		203 264		252 647	15,2 %	49 383
SH	19 596		22 955		13 947	13,9 %	-9 008
HVL	336 409		404 336		301 115	13,4 %	-103 221
HiØ	110 278		131 757		105 459	13,3 %	-26 297
NMH	42 290		52 270		37 469	11,9 %	-14 801
NTNU	701 051		860 671		791 131	10,8 %	-69 540
OsloMet	282 681		334 426		302 726	10,8 %	-31 700
HINN	172 980		173 904		145 596	10,6 %	-28 308
USN	195 125		258 520		209 429	9,9 %	-49 092
UiS	140 054		205 032		170 599	9,1 %	-34 433
UiO	405 052		593 470		546 904	9,0 %	-46 565
UiA	137 129		128 866		125 191	7,6 %	-3 675
UiT	286 844		307 537		218 499	6,0 %	-89 038
NMBU	220 428		180 146		53 216	3,6 %	-126 930
UiB	142 601		132 856		65 979	1,6 %	-66 877
KhiO	34 160		27 990		4 864	1,3 %	-23 126
AHO	7 085		8 980		1 732	0,8 %	-7 248
NIH	2 344		11 982		-7 421	-3,1 %	-19 404
SUM	3 679 653		4 353 785		3 655 682	9,2 %	-698 103

Økonomisk situasjon – Utvikling i totale avsetninger 31.08

Institusjon	Totale avsetninger				31.08.2023 i %
	31.08.2021	31.08.2022	31.08.2023	Endring fra 31.08.2022	
SH	26 267	21 696	21 394	-302	20,5 %
NHH	132 759	163 550	127 781	-35 769	20,2 %
HINN	225 836	184 057	175 223	-8 834	12,6 %
HVL	480 117	406 439	331 386	-75 053	14,2 %
HiOf	154 836	146 504	130 287	-16 217	15,7 %
HiVo	122 986	118 344	66 873	-51 471	15,0 %
HiMolde	105 814	126 700	147 457	20 758	42,1 %
OsloMet	571 784	475 774	441 900	-33 874	15,0 %
NTNU	1 341 177	1 305 929	997 918	-308 011	12,9 %
USN	322 190	307 895	267 174	-40 721	12,1 %
NU	269 925	330 498	379 473	48 975	21,7 %
NMH	67 904	59 462	48 122	-11 340	15,0 %
NMBU	306 081	181 706	88 130	-93 576	5,6 %
KhiO	43 249	24 491	27 000	2 509	6,8 %
UiS	304 326	265 880	234 530	-31 349	12,1 %
UiA	210 216	183 747	200 755	17 008	11,5 %
AHO	15 923	13 649	18 463	4 815	7,5 %
UiT	461 971	445 770	501 695	55 925	12,9 %
UiB	266 215	201 045	323 121	122 076	7,7 %
UiO	761 755	815 057	915 525	100 467	14,6 %
NIH	36 719	6 561	1 616	-4 945	0,6 %
SUM	6 228 051	5 784 752	5 445 822	-338 930	13,1 %

Økonomisk situasjon – Andre nøkkeltall

Institusjon	Bankinnskudd		Omløpsmidler		Kortsiktig gjeld		Likviditetsgrad		Arbeidskapital		Virksomhetskaptal	
	31.12.2022	31.08.2023	31.12.2022	31.08.2023	31.12.2022	31.08.2023	31.12.2022	31.08.2023	31.12.2022	31.08.2023	31.12.2022	31.08.2023
NMH	92 805	95 055	111 897	119 716	74 428	71 594	1,5	1,7	37 469	48 122	-	-
AHO	34 370	46 188	46 003	54 453	42 900	34 619	1,1	1,6	3 103	19 834	1 371	1 371
UiO	3 023 530	3 284 911	3 559 473	3 798 557	2 686 206	2 543 279	1,3	1,5	873 267	1 255 278	204 548	219 528
UiB	1 495 196	1 534 149	1 770 649	1 756 083	1 645 393	1 388 279	1,1	1,3	125 257	367 804	80 902	80 902
NTNU	3 301 706	3 849 823	4 000 670	4 113 373	2 905 005	2 790 420	1,4	1,5	1 095 665	1 322 953	335 465	333 223
UiS	788 587	815 003	884 067	929 747	606 088	569 038	1,5	1,6	277 980	360 709	84 063	85 182
UiA	615 071	660 520	723 570	759 779	589 430	545 571	1,2	1,4	134 141	214 208	31 317	34 815
HiMolde	169 737	197 579	179 010	204 464	65 753	56 596	2,7	3,6	113 257	147 868	1 019	1 019
NHH	426 470	427 196	449 725	459 443	220 652	207 045	2,0	2,2	229 073	252 398	74 592	73 982
NIH	70 908	52 747	94 160	69 853	95 990	62 645	1,0	1,1	-1 829	7 208	5 592	5 592
SH	54 700	54 306	57 719	66 564	39 995	42 325	1,4	1,6	17 724	24 239	2 657	2 951
HVL	1 053 631	1 015 295	1 193 826	1 069 761	765 447	600 857	1,6	1,8	428 379	468 904	126 187	133 261
KhiO	52 497	49 521	93 007	68 648	88 144	41 402	1,1	1,7	4 864	27 247	-	-
HiØ	323 176	336 059	341 452	363 565	190 645	187 860	1,8	1,9	150 807	175 705	45 720	45 791
HINN	632 174	653 829	707 473	704 203	494 390	456 824	1,4	1,5	213 083	247 379	67 703	72 311
UiT	1 251 937	1 503 022	1 401 302	1 638 627	1 132 983	1 112 588	1,2	1,5	268 319	526 039	53 029	53 406
USN	842 487	830 710	1 031 417	917 644	792 843	619 586	1,3	1,5	238 574	298 058	31 029	32 768
NMBU	645 457	699 016	803 263	806 412	708 579	674 145	1,1	1,2	94 684	132 266	42 171	44 839
OsloMet	1 304 365	1 283 505	1 483 312	1 445 384	1 084 945	888 890	1,4	1,6	398 368	556 494	79 667	93 824
NU	702 289	785 576	750 272	830 431	449 648	405 703	1,7	2,0	300 624	424 728	52 983	53 261
HVO	219 255	183 414	241 663	194 088	133 816	124 457	1,8	1,6	107 847	69 631	2 750	2 858
SUM	17 100 346	18 357 426	19 923 931	20 370 794	14 813 277	13 423 723	1,3	1,5	5 110 654	6 947 070	1 322 763	1 370 881